

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บริบทที่สำคัญในการออกแบบการศึกษาในปัจจุบันก็คือพลวัตการเปลี่ยนแปลงโลกจากการก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงโลกได้ส่งผลกระทบทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมืองของประเทศ กระแสการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นปัจจัยการเปลี่ยนผ่าน เช่น การปฏิวัติ Arab Spring ผ่านการใช้เทคโนโลยี Social Media การก้าวขึ้นมาทางเศรษฐกิจของเอเชีย หรือภาวะอากาศเปลี่ยนแปลง เป็นต้น คนในโลกยุคใหม่ท่ามกลางพลวัตที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงต้องมีความพร้อมที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนผ่านเหล่านี้ หากสังคมหรือพลเมืองขาดความพร้อมในการก้าวผ่านก็จะทำให้ประเทศ ไม่สามารถเดินต่อไปได้จนเสี่ยงกับการเป็นรัฐที่ล้มเหลว ประเทศไทยก็จำเป็นต้องก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 เช่นกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมคนไทย เพื่อนำพาสังคมและประเทศไปสู่โลกที่หนึ่ง จึงเป็นวิกฤต (Critical Point) ของชาติที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย โดยพัฒนาโทรคมนาคมเพื่อให้บริการสื่อสารข้อมูลความเร็วสูงหรือบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศบนพื้นฐานของการแข่งขันเสรีและเป็นธรรม เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการที่เท่าเทียมกัน และพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐผ่านโครงข่ายสื่อสารความเร็วสูงทั้ง ด้านการศึกษา การสาธารณสุข การเกษตร และส่งเสริมให้ประชาชนและผู้ประกอบธุรกิจต่าง ๆ มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากบริการสื่อสารความเร็วสูงและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างรายได้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนจัดทำแผน การพัฒนาบุคลากร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาในระยะยาว และสนับสนุนการพัฒนาเนื้อหาสาระและโปรแกรมประยุกต์ที่เชื่อมโยงกับพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555)

นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการ ทั้งนี้เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทั้งด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านศึกษาบางอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกันการเปลี่ยนแปลงทาง ด้านการศึกษา

จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษาที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษา ในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกัน จำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิต และพัฒนาสื่อใหม่ ๆ ขึ้นมา เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง

การจัดการศึกษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศไร้พรมแดนนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามา มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาศึกษาอย่างมากโดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร มีการนำมาใช้ในการจัดการศึกษาโดยช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยมากขึ้น การเรียนรู้ของผู้เรียนจะไม่จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนและครู การเรียนการสอนแบบเดิมจะลดน้อยลง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนจะเปลี่ยนแปลงไปเกิดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างระบบพัฒนาองค์ความรู้ใหม่จากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่โดยเฉพาะองค์การพัฒนาระบบการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมทางการศึกษา แม้ว่าจะมีการเคลื่อนไหวระดับชาติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา แห่งศตวรรษที่ 21 จะมีมาแล้วก็ตามแต่การเคลื่อนไหว เรื่องนี้ได้ขาดหายไปทำให้ขาดความต่อเนื่อง การเริ่มต้นในวันนี้อาจจะช้าไปแต่ยังไม่สายที่จะลงมือทำ โดยผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับจะต้อง ตัดสินใจดำเนินการให้ภารกิจของสถานศึกษาที่ตนเองรับผิดชอบมีการสร้างคุณภาพสำหรับอนาคต บนพื้นฐานทักษะศตวรรษที่ 21 และเริ่มให้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง ภารกิจดังกล่าวเป็นหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำความเข้าใจโดยเร่งด่วน อย่างไรก็ตามโจทย์ปัญหาเบื้องต้นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดนก็คือ จะบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างไรให้นักเรียน นักศึกษา ทุกคน มีศักยภาพสูงสุดและครบถ้วนตามทักษะของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 พึงมี จะทำอะไรให้นักเรียน นักศึกษาถือว่าการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ต้องทำตลอดชีวิต และจะอย่างไรให้สถานศึกษาตอบสนอง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ (ประภาพร โสภารักษ์, 2558)

เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (มาตรา 65) ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้ความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และ (มาตรา 66) ให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนา ขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ได้ เพื่อให้ความรู้และทักษะ เพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ประพันธ์ เวรรัมย์, 2558)

สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน เราได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลก อย่างใกล้ชิด และสังคมไทยนั้นมีการเปลี่ยนจากความไม่เท่าเทียมในด้านต่าง ๆ ตามกระแสของโลก ตามกระแสของเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารแบบต่าง ๆ ทั้งแบบข้ามชาติก็ทำได้ง่ายขึ้น เทคโนโลยี สารสนเทศสู่การศึกษา การเรียนการสอนมีการพัฒนาสู่อนาคตอย่างไม่สิ้นสุดทางการศึกษาไทย ครูผู้สอน ส่วนใหญ่จึงยังขาดความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการสอนของครู ครูส่วนใหญ่หลังจากที่ได้รับ การอบรมจะมีการประชุมเพื่อเสนอปัญหาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เช่น ในการสร้างสื่อทเรียนสำเร็จรูป การทำ พาวเวอร์พอย (PowerPoint) การทำบทเรียนและหนังสือเรียน (E-learning, E-book) โดยมีเป้าหมาย ให้ผู้มีความรู้ความสามารถ ช่วยแนะนำผู้ที่ยังขาดทักษะการใช้สื่อสาร (ICT) โดยมีการให้สังเกตผู้มี ทักษะ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่สูงกว่ารับฟังข้อบกพร่องของการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ชักถามข้อสงสัยในการปฏิบัติ พร้อมให้ผู้ฟังบันทึกขั้นตอน การปฏิบัติตาม ความเข้าใจ เพื่อจะได้นำความรู้ไปเชื่อมโยงในการปฏิบัติจริงและจะได้นำความรู้ ไปจัดการเรียนรู้ให้ นักเรียนเกิดทักษะในการค้นคว้าและเรียนรู้ต่อไปภายใต้การนิเทศ กำกับติดตามของคณะกรรมการนิเทศ ในสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้คุณภาพการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สูงขึ้นด้วย (Amtasane, 2016)

ในปัจจุบันระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีการใช้งานเพื่อใช้ติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลและค้นหาข้อมูล จากอินเทอร์เน็ตอยู่ในวงจำกัดไม่ครอบคลุมเพียงพอทั้งสำนักงาน และในกลุ่มต่าง ๆ ยังไม่สามารถใช้ งานระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศได้ ทำให้การรับส่งข้อมูลข่าวสารทางราชการ รวมทั้งการประชุม อบรมการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) การจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center : DMC) 2) การจัดเก็บข้อมูลครุภัณฑ์ (M-OBEC) 3) การจัดเก็บข้อมูลอาคาร ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง (B-OBEC) และ 4) การจัดเก็บข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร จัดการศึกษา (E-MIS) ที่ต้องใช้ข้อมูล อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร ไม่สามารถทำได้ ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ และการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการสื่อสารองค์กรผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว นั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จึงได้จัดทำ โครงการการปรับปรุงและพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชั้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2, 2559)

จากความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวและประสบการณ์การทำงานทางด้าน เทคโนโลยีทางการศึกษามากมาย ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ มีประโยชน์มากมาย ที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัด การเรียนการสอนของครูเป็นอย่างไร รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน ของครูเป็นอย่างไร ทั้งนี้จะใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริม รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ได้ใช้

เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาภายใต้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุมพร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุมพร เขต 2
4. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุมพร เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ปรับปรุงมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุมพร เขต 2
2. ผลการศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุมพร เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,224 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 360 คน ได้จากการเทียบตารางสัดส่วนของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน วรรณะ บรรจง, 2558 : 219)

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย
 - 1.1 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.2 การสนับสนุนด้านทรัพยากร
 - 1.3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม
 - 1.4 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
2. ตัวแปรตาม คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ
 - 2.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน
 - 2.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลการจัดการเรียนการสอน
 - 2.4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศศึกษาในการค้นคว้าข้อมูลการจัดการเรียนการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโดยสังเคราะห์จากนักวิชาการ ได้แก่ ประยูรพันธ์ นิลสุข (2551); พรรณอร อุซุภาพ (2558); อัญชลี ธรรมะวิสิกุล (2552); Sanook (2556); ภาควัฒน มณีบางกา (2558); เสาวนีย์ เกลี้ยงอักษร (2560); กิตติพงษ์ กาญจน์สำเร็จ (2558); อาทิตยา ศักดิ์จันทร์ (2560); สุริยา วรประดิษฐ์ (2557); ปิยลักษณ์ ทวีแก้ว (2555); อนุธิดา อักษรกุล (2560); พิมภา ศิริเมฆ (2559); อาริษา วัฒนครใหญ่ (2560); สุจิตา โชติบุญชู (2558) และศิรินทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ (2556) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดจากการสังเคราะห์งานวิจัยของ ประสาท วงศ์ภาพสินธุ์ (2552); จิราวุธ การะเมฆ (2556); พัชรีย์ เขยจรรยา (2556); วนาลี ปัญญาเหมือง (2557); อัจฉริยา ทองมา (2557); ปิยพร ภาวะราภรณ์ (2553); พรพล กลัปศรี (2557); เกศสุนีย์ จันทร์ประสิทธิ์ (2557); นิภาวรรณ ขวัญเมือง (2556); จิตติมา พิทยาสุนทร (2557); ณัฐชัย ดั่งทองแก้ว (2554); จิราพร มีเทพ (2554); พิมภา ศิริเมฆ (2559); จิตติมา สมหวัง (2554) และ สุรัชดา จันทร์เพชร (2560) ซึ่งสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิด ได้ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2
1. การส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ 2. การสนับสนุนด้าน ทรัพยากร 3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม 4. การประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	→ 1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน 2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อการจัดการเรียน การสอน 3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลการจัดการเรียน การสอน 4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการจัด การเรียนการสอน

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. บทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในทางบวก
3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในทางบวก

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพของตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่บุคคลได้รับ หรือการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และได้แสดงออกตามอำนาจหน้าที่ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องกระทำ และรับผิดชอบ

โดยตรงในการกำหนดนโยบายและการวางแผน ส่งเสริมและสนับสนุน การนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผลจัดการเรียนการสอนและการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้การดำเนินงานเป็นไป ตามนโยบายที่ได้วางไว้

1. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการวางแผน การดำเนินงานของบริหารสถานศึกษาที่ทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อดิจิทัล เช่น วิดีโอ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ E-Book CAI บทเรียนออนไลน์ ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต จัดหา ผลิตและพัฒนาสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้ระบบบริหารสำนักงานอัตโนมัติ (E-office) ในการรับ-ส่งข้อมูล ข่าวสารทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

2. การสนับสนุนด้านทรัพยากร หมายถึง บทบาทสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้อง ให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษา เช่น การสนับสนุนงานวิชาการ การจัดสรรงบประมาณ ให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนาด้านเทคโนโลยี จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เช่น ทีวี โปรเจคเตอร์และระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ทันสมัย ทำให้ การจัดการเรียนการสอนของครูเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และก้าวทันยุคสมัยในปัจจุบัน

3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ในเรื่องของการกระตุ้น การช่วยเหลือ การแนะนำ ชี้แจง ให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการเรียนการสอน ช่วยให้เกิดการองงามทางวิชาชีพ ทางการศึกษา ช่วยพัฒนาครู และเพื่อเป็นการส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เช่น การเข้านิเทศการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ การแนะนำให้ครูใช้กลวิธีในการสอนที่หลากหลาย และ การประเมินผลด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น

4. การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ผู้บริหารใช้เป็น เกณฑ์ในการประเมินค่าว่าครูแต่ละคนมีความสามารถปฏิบัติงานได้เพียงใด โดยพิจารณาจากปริมาณ และคุณภาพของงานที่ผู้บริหารได้บันทึกไว้หรือจากการสังเกต และวินิจฉัยตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อ เป็นเครื่องประกอบการพิจารณาความดีความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น การประเมินผลด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ตลอดจน การนำเสนอผลจากการประเมินผลมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนตามการรับรู้ของครู หมายถึง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศมาประกอบการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำ เทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้เป็นตัวกลางในการนำเสนอหรือถ่ายทอดความรู้ในการจัดการเรียนการสอน

รายวิชาต่าง ๆ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาและกระตุ้นให้ผู้เรียนนั้นเกิดความสนใจในการเรียน และศึกษาสิ่งใหม่ที่อยู่นอกกรอบห้องเรียน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาบทเรียน ทั้งในรูปแบบของข้อความ รูปภาพ วิดีโอ สื่อมัลติมีเดีย และฝึกทักษะจากสื่อบทเรียน CAI, E-book สื่อบันทึกข้อมูลอื่น ๆ รวมทั้งระบบสารสนเทศช่วยในการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการสรุปบทเรียน การสอนซ่อมเสริม การฝึกทักษะการคิดคำนวณ การทำแบบทดสอบ ใช้ในการสรุปบทเรียน ใช้ประกอบการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ การใช้สอนแทนครูในบางครั้ง และสามารถเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ได้อย่างหลากหลาย

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการสร้างบทเรียน เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) สื่อมัลติมีเดียต่าง ๆ สื่อการสอน เอกสารประกอบบทเรียน ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ เกมการสอน รวมทั้งการสร้างและนำเสนอชิ้นงาน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งในห้องเรียนปกติและนอกห้องเรียน โดยเนื้อหาบทเรียนจะประกอบได้ด้วย ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ข้อความ เสียง วิดีโอ และภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานข้อมูลการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น

3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความถูกต้องแม่นยำ และความรวดเร็วทันต่อการนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ประหยัดเวลาในการค้นหา ประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บ ลดความซ้ำซ้อนในการเก็บเอกสาร เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลธุรการชั้นเรียน ข้อมูลครูและบุคลากร ข้อมูลนักเรียน (รายชั้น รายบุคคล) การจัดเก็บแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แฟ้มสะสมผลงาน และการจัดเก็บข้อมูลงาน โครงการต่าง ๆ เป็นต้น

4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการจัดการเรียน การสอน หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสามารถแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความคิดเห็นทาง E-mail โครงการ School Net การเรียนการสอนทางไกลผ่านเครือข่าย เช่น ใช้ในการศึกษาค้นคว้าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) สื่อมัลติมีเดีย แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ คลังข้อสอบ งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ศึกษาการใช้งานโปรแกรม SMIS, M-OBEC, B-OBEC โปรแกรมข้อมูลประชากรวัยเรียนและใช้ในการดาวน์โหลดข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

ครู หมายถึง ข้าราชการครูหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 และเปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2